

אוסף סיפורים "תקמה"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

אחדות III (הרב חגי ולסקי)

מספרים על רבי בונים מפשיסחא, שנשאל: מי ינצח במלחמה שבין הקיסר נפוליון לבין הצאר הרוסי? על כך השיב במשל לגביר עשיר ונכבד שהיה חובב סוסים, ונהג לרכוש סוסים מכל קצוות תבל. יום אחד יצא לסיור באחוזותיו במרכבתו המפוארת כשארבעה סוסים מובחרים מובילים אותה. בראשם הסוס הערבי, היקר מכולם. שני לו, הסוס הבלגי, החזק מכולם. שלישי הסוס הפרסי, ורביעי הסוס האנגלי. בדרכם לאחת האחוזות עברו ביער עבות, רצוף בדרכים עקלקלות ומשופע בשלוליות טובעניות. העגלון לא נהג בזירות, ולפתע שקעה העגלה על ארבעת סוסיה בשלולית בוך. כל ניסיונותיהם להיחלץ ממנה עלו בתוהו.

בעודם עומדים אובדי עצות הגיעה מולם עגלת משא כפרית עמוסה תבואה, ואליה רתומים שני סוסים כחושים ורזים. לעיניהם המשתאות של הגביר ומשרתיו, חצו הסוסים הרזים בקלות את השלולית הטובענית, והמשיכו בנסיעתם כאילו לא אירע דבר. משראה הגביר את המחזה הפלאי, קרא לכפרי וביקש שיסייע לו לחלץ את עגלתו המפוארת מהבוץ. הכפרי ניאות לבקשתו, אך התנה את הסכמתו בהתרת ארבעת הסוסים מהעגלה, כשהוסיף ואמר שירתום את שני סוסיו הכחושים לחלץ את עגלת השרד המפוארת. הגביר נדהם מהתנאי. הוא הביע ספק האם יצליחו שני הסוסים הכחושים, היכן שלא הצליחו ארבעת הסוסים האציליים והחזקים? אולם לא היתה לו ברירה אחרת והורה לעגלון לעשות כדברי הכפרי.

ארבעת הסוסים האציליים הותרו ואל העגלה נרתמו שני הסוסים הכחושים. הכפרי עלה על המושב, שרק לסוסים וכהרף עין החלו הסוסים לזוז והכרכרה חולצה מהבוץ. הגביר לא האמין למראה עיניהם, בתחילה חשב שזה מעשה כשפים. הוא פנה לכפרי וביקש שיסביר לו איך הצליחו שני סוסים כחושים לעשות מה שלא עשו ארבעה סוסים חזקים. ענה לו הכפרי: אין כאן מעשה כשפים, אלא הסבר פשוט עם מוסר השכל בצידו. אין ספק, אדוני הגביר, שסוסיך הם מהטובים בעולם, אולם יש להם חסרון אחד גדול. יתרונותיו של כל סוס ניכרים רק כשהוא עומד בפני עצמו. אך בתוך תוכם הם שונאים זה את זה. כל

אחד מהם נולד בקצה אחר של העולם, ומשתוקק לראות במפלת חברו. ולכן כששקעו ארבעת הסוסים בבוע, כל אחד מהם חשב רק על עצמו, ולא על חברו. אצלי, המשיך הכפרי, שני הסוסים נולדו יחד, גדלו יחד, אכלו מאבוס אחד. רתמתי את שניהם לכרכרה שלך, והם עזרו אחד לשני, והוציאו את הכרכרה מהבוע ללא כל בעיות.

רבי בונים מפשיסחא סיים משלו ואמר, שהתשובה לשאלה מי ינצח, נפוליון או הצאר הרוסי, כרוכה בעובדה שנפוליון רתם לצבאותיו חיילים מכל המדינות, צרפתים, אוסטרים, גרמנים ועוד, והביא אותם למרחקים להילחם נגד עם זר. מנגד, נצבו הרוסים, שנולדו כולם במדינה אחת, שנלחמו על אדמתם. ברור שיילחמו בחירוף נפש, כתף אל כתף, ויטו שכם אחד נגד צבא נפוליון שבין חייליו אין כל קשר.

אנחה גוררת אנחה (ספיר ויהלום פר' מסעי פ"ג - להגה"ח ר' מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

קול אנחה נשמע בביתו של הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א והגיע עד לחדרו הקדוש, שם ישב ועסק בתורה. לאחר זמן קצר חזרה האנחה ונשמעה שוב, וכך גם בפעם השלישית. הייתה זו בתו של הרה"ק מרוזין שבאותם רגעים מצויה הייתה בעצבות קלה, או שמא סבלה מכאב קל, ונאנחה על מצבה. לא היה זה בכי מר או זעקות כבדות, כי אם אנחות קלות, אולם האנחות נשמעו היטב והגיעו עד להרה"ק מרוזין שקם ממקומו והגיע אל בתו. הקשיב הרה"ק מרוזין ואמר לבתו: בתי יקירתי, גם אם בצדק את נאנחת. קשה לך כרגע בגוף או בנפש ומבקשת את להפיג את כאבך באנחות אלו, כדאי שתדעי כי כלל גדול הוא בעולם: "א קרעכץ ברענגט א קרעכץ, א דאנק ברענגט א דאנק" – "אנחה גוררת אנחה והודאה גוררת הודאה". וגדול כוחו של כלל זה גם כשהאנחה היא מוצדקת, שעדיין היא מביאה בעקבותיה אנחות נוספות, ואף סיבות חדשות לאנחות, וכן לאידך גם כשההודאה נראית כלפי חוץ כמי שאינה מוצדקת, כגון שאדם מברך ומודה על הרעה, הודאה זו תביא בעקבותיה הודאות אחרות, והן יהיו בצדק הנראה והנגלה. וזאת מפני שכאשר יהודי מתאנח על שרע לו וכואב לו, הרי שמשמים מבקשים להראות לו כי אנחה זו אינה ראויה להשמע ממנו, שכן יכול להיות גרוע בהרבה יותר, וגם אם כעת אין טוב לו, אין מהראוי שיתאנח אלא שיודה על כך שאין מצבו גרוע יותר, וכדי שאכן ידע זאת, הרי שמזמנים לו סיבות להאנח יותר ויותר, וכך האנחה גוררת אנחה, וחוזר חלילה. לעומת זאת, כשאדם מודה ומשבח להקב"ה בכל מקום ובכל מצב, הרי שמשמים אומרים לעומתו: אם אפילו על מצב כזה הוא מודה ומשבח, הרי שעל אחת כמה וכמה הוא יודה וישבח כשתבוא לו טובה גדולה, וכשהוא מודה גם עליה, מוסיפים לו טובות וישועות, כדי לשמוע ולראות כיצד הוא מוסיף ומודה יותר ויותר. לפיכך, הסביר הרה"ק מרוזין לבתו, עצה טובה היא לאדם שלא להתאנח כלל, אפילו כשיש סיבה צודקת, כדי לא לגרור סיבות לאנחות נוספות, אלא לקבל תמיד את דין שמים באהבה וברצון, בהלל ובהודאה, וכך זה ישפיע עליו ממרומים שפע של ברכה והצלחה. כיון שראה הרה"ק מרוזין כי דבריו היוצאים מן הלב מתקבלים ונכנסים אל הלב, המשיך ואמר: בתי, הבה ואספר לך מעשה שהיה לפני שנות דור ודור וממני תראי ותקחי מוסר לצדקת דברי אלו:

סוחר גדול היה במדינה רחוקה שעשה חיל בעסקיו וראה בהם ברכה רבה. מייבא היה בספינות סחורה רבה של מיני טקסטיל, בדים משובחים ויקרים, משי וקטיפה, ועוד שלל סוגים שונים של אריגים העולים על שולחן מלכים. מכל אותם סוגי הבדים, שנמכרו במחירים גבוהים, היו הלקוחות תופרים בגדים יוקרתיים, אם לחיי היום יום ואם לשמחות ולאירועים שונים, או מכינים מהם וילונות מפוארים ומפות שולחן נהדרים.

המסחר היה תוסס מאוד ואותו עשיר היה עסוק ראשו ורובו בניהול עסקיו המסועפים. עבודה רבה השקיע הסוחר גם בחלק הייבוא, למצוא את המקומות המיוחדים בהם מיוצרים הבדים שאין בדומה להם בכל מקום אחר ואיש אינו מכיר אותם, לבחור את הדגמים והעיצובים המעניינים והיפים ביותר, להזמין את הכמויות הנכונות ולדעת לגוון ולחדש כדי להפתיע את הלקוחות. כך גם היה הסוחר עמל בתחום השיווק, לפתוח נקודות מכירה במקומות נכונים, ליצור קשרים טובים עם סיטונאים וסוחרי בדים גדולים, ואף לתת שירות טוב לחייטים פרטיים שהגיעו וביקשו לקבל את הסחורה המשובחת. ראוי היה שהסוחר ייתן שבח והודאה לקב"ה שזיכה אותו במסחר כה גדול שמניב לו רווחים נאים ביותר, כך שיש בידו לפרנס את משפחתו בכבוד ולהשיא את צאצאיו כמנהג בעלי בתים חשובים. אך לא זו בלבד שמזמורי הודאה ודברי שבח לרבוננו של עולם לא היו שגורים על לשונו, אלא שגם מנהג גרוע היה לו: שלא לשמוח בחלקו ותדיר להיות מלא טענות ומענות כרימון.

הרגל נעשה טבע ואותו סוחר היה רגיל להתלונן ללא הרף, על דברים מוצדקים ועל דברים שאינם מוצדקים. מחבב היה להשים את עצמו כאומלל ולבכות כביכול על רוע מזלו ושפל גורלו. אדם שלא היה מכירו והיה משוחח עמו כמה דקות, היה מקבל תחושה שבאדם אומלל עסקינו, ביש גדא ושלומיאל בכל מעשיו, והפרוטה אינה מצויה בכיסו. בעוד שכמובן האמת הייתה הפוכה לחלוטין. גם עם מכריו היה נוהג הסוחר לשוחח על מסחרו ולהעצים כל כשלון או הפסד מינימלי כאילו מדובר בחורבן ביתו. גליל בד כי הוכתם בקצהו או אריג מסוים שנקרע מעט, היה הסוחר הופך זאת לטרגדיה של ממש. עוסק בזה ללא הרף והפסד של פרוטות מעטות היה נראה כהפסד של סכום אדיר. התנהגות זו לא נשאה חן בשמי מרומים ובבית דין של מעלה הוחלט כי יש ליישם אצלו את הכלל העתיק: "אנחה גוררת אנחה". אם עשיר זה נאנח על לא דבר, הרי שצריך להראות לו שיש סיבות נכונות ואמיתיות כדי להאנח, רחמנא ליצלן. מאותו זמן שבו התקבלה ההחלטה בשמי מרומים החל מזלו של הסוחר להתדרדר ולרדת מטה מטה, והפסדים שונים ומשונים תקפו את מסחרו. תחילה נתקע הסוחר עם כמויות גדולות של סחורה שלא הצליח למכור. הלקוחות הנאמנים כבר לא שמרו לו אמונים כבעבר והחלו לקנות אצל סוחרים מתחרים שהחלו לצוץ לפתע. כמובן שהסוחר לא הפסיק להתלונן ולהאנח מול בגידת לקוחותיו, ושוב האנחה גררה אנחה, ובשעה שהסוחר היה משוכנע כי הסחורה החדשה אותה הזמין היא זו שתחזיר אליו את הלקוחות, נודע לו שהספינה שהובילה את המטען היקר טבעה בלב ים וירדה למצולות. הסוחר הגביר עוד יותר את קצב האנחות והטענות, ובמידה שווה, נוספו לו סיבות חדשות להם: מחסניו עלו באש, קנסות הוטלו עליו מרשויות המס,

החלטות עסקיות פזיזות ושגויות, עד שבסופו של דבר מצא הסוחר את עצמו יוצא נקי מכל נכסיו והנה הוא עני ואביון.

מכיון שעולליו שאלו לחם והיה עליו לפרנס את משפחתו הגדולה, לא נותרה ברירה לסוחר לשעבר והוא נאלץ לחזור על הפתחים ולאסוף פרוטה לפרוטה כדי למצוא את מחייתו ומחיית בני ביתו. למותר לציין שעני זה לא היה מפסיק להיאנח ולבכות את ירידתו התלולה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא. בהתאם לכלל שאנחה גוררת אנחה אמרו בבית דין של מעלה שהיות ואדם זה אינו מפסיק להיאנח על מר גורלו, כאילו יש לו את הצרות הגדולות בעולם, הרי שאין ברירה אלא להוכיח לו שיש מצבים גרועים יותר מהמצב בו הוא מצוי כעת. באחד הימים הרגיש העני כמין עקצוצים משונים בגופו. העקצוצים הטרידו את מנוחתו ועד מהרה התברר כי הם היו סימן לפצעים אדומים וכואבים שהתפשטו בכל גופו. מני אותו רגע שהפצעים יצאו על גופו, החלו הבריות להגדירו כחולה במחלת הצרעת המסוכנת והמדבקת. איש לא הסכים יותר שהעני ידפוק על פתח ביתו לבקש נדבה ומתנת יד, כיון שהיה חשש ברור לכך שהוא מסוכן להדביק במחלה נוראה זו את כל מי שעומד בסמיכות אליו. אנשים התריעו בו מרחוק שלא יעז לדפוק על דלתות ביתם, ושלא יביא אותם לידי סכנה. לא נותרה לו ברירה אלא לחטט באשפתות ולמצוא שם מיני מאכלים שעבר עליהם הכלת, ובהם היה משקיט את רעבונו הנורא.

אמנם כבר לא היה לו מי שישמע את תלונותיו וטענותיו, והיה מקום לחשוב שעתה יפסקו טענותיו ואנחותיו ויוכלו מהשמים לחזור ולהטיב איתו, אך לא כך היה הדבר: האיש לא היה מסוגל להיגמל ממנהגו הגרוע, ועדיין היה יושב עם אחיו המצורעים מחוץ לעיר, ומיילל מרות על אומללותו שאין בדומה לה. כיון שנגזרה הגזירה עליו שככל שירבה באנחותיו גם ירד מצבו מטה מטה, החליטו בשמים כי עדיין יכולים להראות לו שישנם מצבים גרועים יותר. גופו החל להתכופף כאגמון. הוא נעשה גיבן משונה מאוד, ואף מחלה משונה ונוראה נוסף אליה: רעב תמידי, כל המאכלים שהמצורע הצליח לאסוף מהאשפתות לא הצליחו להשביע את רעבונו, וככל שאכל נותר רעב, ואיש לא יכול היה לעזור לו במצבו הנורא.

לפתע פתאום אורו עיניו של העני האומלל ובמקום שידבר קשות כי טוב מותו מחייו ולמה לו חיים במצב נורא כזה, הבין כי עדיין יש לו להודות ולהלל על כך שהוא מצוי בחיים. הרהר האיש לעצמו: אמנם סובל אני יסורי איוב, רע ומר לי, אך עם זאת כמה עלי לשבח ולפאר לרבונו של עולם על עצם הדבר שאני מצוי בחיים. נעמד האיש ואמר: קודשא בריך הוא, מודה אני לפניך שהחזרת בי נשמתי בחמלה! מודה אני על עצם היותי בחיים ועל רוחי ונשמת! מאותו רגע החל תפנית של ממש במצבו של האיש. בת קול יצאה משמי מרומים והכריזה: אם מודה אתה על הטובה – אזי יש להראות לך כי יש טובה גדולה ועצומה מזו. לא חלפה שעה קלה ואותו אדם הרגיש כי גופו מתחיל להתיישר וכי הגיבנת סרה מעמו. בהתרגשות שיש בה ממש פתח האיש את פיו בשבח על הנס שנעשה לו, והנה הוא מרגיש את אותה תחושת שובע שכמוה לא הכיר בתקופה האחרונה. אין מעיו חמרמרים עוד ברעב אינסופי, אלא שבע הוא ממזונו שאכל.

היה זה תהליך הדרגתי והאישי ראה בחוש שככל שהוא מודה לקב"ה על טובו וחסדו, הרי שהודאה גוררת הודאה, וכל שבח מביא אתו שבח נוסף: צרעתו התרפאה ובשרו הפך להיות טהור ונקי. לאחר שיכול היה לחזור לקבץ כספים על הפתחים, פגש בו אחד מידידיו שזכר אותו ימים מקדם והזדעזע ממצבו העכשווי הקשה והעמיד לו סכום נאה כגמילות חסדים בכדי שיוכל לחזור ולסחור בזה ולעמוד על רגליו. הודה האיש מאוד להקב"ה על כל הטובות שנעשו עימו, וללא הרף חזר והודה שוב ושוב, עד שחזר להיות עשיר גדול ונכבד.

סיים הרה"ק מרוזין ואמר לבתו הנאנחת: הנה רואה את כיצד אנחה גוררת אנחה והודאה גוררת הודאה. מוטב תעשי אם תודי להקב"ה על כל טובו וחסדו עמדך, וכך תזכי שיושפע עלייך שפע של ברכה וטובה.

הבקשות שמולאו במלואן (פניני פרשת השבוע)

הסיפור הבא הוא סיפור אישי, פנימי, מרגש במיוחד. הוא מגיע מאחד מקוראי העלון, ידיד אישי אהוב, שקרא באכסניה זו סיפור מופתי על כוחה של ההודאה, שהביאה לכלה את דירת חלומותיה, הוא ביקש לשמוע שוב את הסיפור לפרטיו, וכעבור כמה חודשים שב אלינו, ובפיו הסיפור הבא:

מנעוריו ידע כי ניחן בכישרון ייחודי, למצוא מסילות ללבם של נערים וילדים המתקשים לימודית וחברתית. כבר כשהיה בחור נשלח לכמה משימות כאלה – אותן צלח בהצלחה כבירה, ומשהוטל עליו עול הפרנסה – רצה להצליח להפוך את הכישרון למקצוע מכניס, ולהתפרנס ממשרת הוראה מכובדת. אך רצונות לחוד ומציאות לחוד. הזמן חולף עובר, וכל נסיונותיו להתקבל למשרה תורנית נחשקת עולים בתוהו. הוא שולח קורות חיים, מפעיל קשרים, מתנדב למילויי מקום – אך כל אלו לא הועילו. ואז גילה את הסיפור האמור לעיל, ובשעת ערב מאוחרת ישב בביתו, והרהר כי אולי אינו משקיע מספיק בהודאה לה' על כל הטובות שגמל עמו. באותו מעמד קיבל על עצמו, כי מאותו יום ואילך, במשך 40 יום, יאמר 'מזמור לתודה' בהתרגשות רבה ובכוונה גדולה, ויודה לה' בכל עת. כשגמלה בלבו ההחלטה, נשא עיניים מודות השמימה, ופתח בדברי הודאה נרגשים לה' על כל הטוב והחסד שגמל עמו מנעוריו. הוא הרגיש כי ההודאה ממלאת אותו בכוחות ועוצמות, וחש כי קיבל את ההחלטה הנכונה להשקיע מעתה ואילך יותר כוחות וזמן בהודאה לה'. ואז, הוציא פיתקא קטנה וכתב בה את השורות הבאות, תוך שהוא מפרט בדקדוק רב את מלוא בקשתו. וכך כתב:

"ה'! תעזור שיציעו לי משרת הוראה לשעות אחר הצהריים בישיבה קטנה, ומשרה נוספת לשעות לפני הצהריים במכינה לישיבה קטנה. והמשרות הללו שיוצעו לי, יהיו כאן בארץ או בלונדון, כי אתה בוודאי יודע שיש סיבה אישית מיוחדת למה נראה שטוב לי לעבור ללונדון. ובין אם כאן ובין אם שם, יציעו לי משכורת גבוהה ותהיה ברכה בכסף, ואם אעבור ללונדון כרצוני - יסדרו לי שם את האזרחות, וכן דירה גדולה המרחיבה דעתו של אדם, קרוב למקום העבודה. ובאמת אקבל את המשרות הללו, ומעסיקיי ותלמידיי ייהנו

ממני מאוד, ואזכה לגדול ולהתפתח ולהצליח בתחום, ולהציל רבבות נפשות מישראל!" עד כאן הפתק, בתחתיתו חתם ידידי את שמו ואת תאריך הכתיבה - כ"ח באייר תשע"ח, הוא היום בו כל סדר יומו הפך ללהט אחד של תודה והודאה לה'. מדי יום הקדיש מספר דקות להודאה לה', עבר על כמה נקודות במסלול חייו והדגיש את התודה עליהן, והוסיף ואמר 'מזמור לתודה' בכוונה ובהתרגשות עמוקה. הוא הרגיש שדקות ההודאה הללו מחברות ומקשרות אותו עם בורא עולם ומעניקות לו כוחות, והאמין כי ההודאה זו תפתח לו את שערי שמים, אף שהטלפון המיוחל בושש מלבוא...

ויהי ביום ה-39, והנה הוא מקבל שיחת טלפון. על הקו מנהל תלמוד תורה בבני ברק, המציע לו משרת מילוי מקום בכיתה, ומבקש ממנו את כתב היד להעברתו לבדיקה גרפולוגית לפני שיקבל את המשרה. חוות הדעת של הגרפולוג תמכה בעובדה כי האיש מתאים ומוכשר למשרה מסוג זה, והמנהל שידרג את ההצעה למשרת הוראה קבועה בכיתה גבוהה.

'נו, גם זו ישועה לא קטנה' - הרהר ידידי כששמע את ההצעה, אף שבהחלט התאכזב. לא זו המשרה לה ציפה, בכל לבו קיווה לשמש במשרה תורנית - ישיבתית. מהעובדה שהבשורה הגיע ביום ה-39, הסיק ידידי כי זו הישועה לה הוא ראוי, ולכן הביע הסכמה עקרונית לקבל את התפקיד, בתנאי שלא יקבל משרה טובה יותר בימים הקרובים... לא חלפו אלא שבועיים, והנה מתקשר אליו חבר נעורים המתגורר בלונדון, ומשוחח אתו על דא ועל הא. בתוך כדי השיחה, סיפר ידידי כי הוצעה לו משרת הוראה בתלמוד תורה, והבדיקה הגרפולוגית איששה את ההשערה כי הוא מוכשר מאוד לתפקיד זה, עד שהוצע לו מיד להיכנס לתפקיד של קבע. 'ואני עומד להתחיל בתפקיד הזה, למרות שהייתי מעדיף להיכנס לעבוד בישיבה ולא בכיתה' - סיפר ידידי לפי תומו.

כשמוע החבר את הדברים הללו, מיד נזכר כי גיסו - המשמש כמנהל של ישיבה בלונדון, סיפר לו לא מזמן כי הוא מחפש מחנך מוכשר. על אתר קשר החבר את הקצוות, והודיע לגיסו כי יש לו מועמד ראוי - אחד שעבר כבר בדיקת התאמה נדרשת ונמצא ראוי לתפקיד, וכדאי לשים עליו את היד לפני שייכנס למשרה קבועה בארץ... ואז, בהפתעה מוחלטת, מקבל ידידי שיחת טלפון נוספת מלונדון. על הקו מנהל הישיבה, גיסו של החבר. הוא מספר כי שמע עליו אינפורמציה חיובית וגם שמע כי הוצעה לו משרת קבע בישראל, והוא מבקש ממנו לבחון את האופציה לעבור ללונדון ולשמש כמגיד שיעור בישיבה, פשוט כך! כשמוע ידידי את הדברים הללו, לבו קפץ, רגשותיו סערו. עוד כמה שיחות של בירורים והתאמות, והנה נגלתה ישועת ה' במלוא יפעתה: בדיוק מה שביקש זה מה שקיבל - משרת הוראה בישיבה בלונדון, לפני הצהריים ואחר הצהריים, החל מחורף תשע"ט. ואם לא די בכך - כשנסע לשם לראיון עבודה ולבדיקת התנאים בשטח, הובהר לו כי מסדרים עבורו את האזרחות בעיר, וגם דירה היישר מול המוסד התורני בו יחל ללמד!

ליותר מזה לא יכול היה לצפות. בהתרגשות אין קץ הוציא את הפתק מכיסו, עבר על הרשימה וגילה כי אחת מהנה לא נעדרה. כל בקשותיו מולאו במלואן, אחת לאחת. התודה לא איכזבה גם הפעם, החיבור לה' באמצעות ההודאה הנרגשת היומיומית הביא את הישועה הנכספת על כל מרכיביה, הוא זכה בהגשמת כל שאיפותיו כולן!

ואת סיפורו זה, אותו שמעתי מפיו, כדאי כל כך לקחת לתשומת הלב, הודאה וחיבור אמיתי לה' בכל מצב ותנאי. ההודאה לה' היא מפתח רב עוצמה, כח יוצא דופן לפתוח בו שערי שמים. לא פעם זה קל, לפעמים זה נראה קשה, אך תמיד תמיד - בסופו של דבר ההודאה פותחת שערים, מביאה בכנפיה ישועות! הבה אחים נתחזק בהודאה לה', מעומק הלב ומכל הלב. הבה נחדד את רגשות ההודאה בליבנו, הבה נאמץ אותן בכל הכח. כך, בעזרת ה', ייפתחו לנו שערי שמים, וירעיף עלינו ה' טובה וברכה עד בלי די!

הניידות שלא עצרו (הרב מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א)

ביום בהיר אחד אני מקבל שיחת טלפון מיהודי שגר בחו"ל. "אתה לא מכיר אותי", פותח היהודי החוצניק, ואומר, "אבל אני חייב לך הכרת הטוב גדולה! בזכותך לא דיברתי במשך 7 שנים בשעת התפילה! ובזכות זה גם זכיתי לסייעתא דשמיא גדולה". "איך בזכותי?" אני שואל, "האם שמעת אי פעם דרשה שלי?" "לא שמעתי אותך", משיב האיש, "אבל קראתי עלון, שיצא לאור לאחר שדיברת בעניין זהירות מדיבור בבית הכנסת. ראיתי את העלון הזה בבית הכנסת, לפני התקיעות, והוא עשה עלי רושם גדול" "מה היה כתוב שם, שכל כך עורר אותך?" "היה כתוב כך", אומר האיש שמעבר לים: "הזוהר הקדוש כתב [תיקוני זוהר, תיקון י"ח דף לג עמוד ב'] ששלושה ספרים נפתחים בראש השנה. ספרן של צדיקים, ספרן של בינוניים וספרן של רשעים. שואל רשב"י: מי המה האנשים הנכתבים בספר רשעים? והוא עונה: אותן המבזין כבוד השכינה ומדברים בשעת התפילה. רק תפילותיהן של צדיקים נכנסות להיכל, תפילותיהן של הבינוניים נשארות מחוץ להיכל, ואלו שמדברים בשעת התפילה נכתבים בספרן של רשעים, רחמנא ליצלן".

המשיך אותו יהודי, וסיפר: "בשעה שקראתי קטע זה, החילותי לבכות. חשבתי עלי ועל אשתי וילדי, שאנו שייכים לקטגוריה של ספר רשעים, ה' ישמור! אנחנו מתאמצים לעסוק בתורה ובמצוות כל השנה, ונדמה שאם איננו צדיקים, לפחות בינוניים אנחנו... ופתאום מתברר שבגלל שיחה בטלה בשעת התפילה אנחנו עלולים לאבד את הכל! אנחנו עלולים להיכתב בספרם של רשעים גמורים! מיד קיבלתי על עצמי בבכיות שלא לדבר בשעת התפילה, ומאז ועד היום, שבע שנים, שאיני מדבר".

כעת, ברצוני לספר לך גם על סיפור מופלא שאירע עימי, ואני תולה אותו בזכות הזאת שלי, שהיא גם זכות שלך... וזה דבר הסיפור: "בחול המועד נסעתי עם בני משפחתי. לפתע התרחשה תאונה והרכב שלי פגע במכוניתו של גוי אחד ומחץ את הרכב שלו כליל. בחסדי שמים הצליח הגוי להיחלץ מהרכב ההרוס כמעט ללא פגע. כל בני משפחתי יצאו מהתאונה הקשה בשלום, לא אירע לאיש דבר. זו היתה סייעתא דשמיא אדירה". לאחר ששבו אלינו עשתונותינו, הצעתי לגוי שאתן לו את סכום הכסף הדרוש לקניית רכב חדש, ועוד אוסיף אלפיים דולר, ונסגור כך את העניין בינינו מבלי לערב את המשטרה בסיפור. הגוי לא מיהר להסכים לעסקה. 'הרכב לא שלי', הוא אמר, 'אני צריך לדבר עם הבעלים ולשאול אותו האם זה בסדר מצידו'. 'הוא התקשר לבעל הרכב וסיפר לו את כל אשר התרחש. בעל

הרכב לא הסכים להצעה והתעקש שיזמינו משטרה כדי שיוכל לקבל פיצויים מחברת הביטוח. הגוי הזמין משטרה, ואני התחלתי להתפלל: ריבוננו של עולם, כבר שבע שנים אני לא מדבר בשעת התפילה. אני מבקש ממך בקשה – אנא, שהשוטרים לא ישמעו ולא יראו את מה שקורה כאן .

”מכונית משטרה מתקרבת לעברנו. הדופק שלי נעשה מהיר יותר ויותר. הי, השוטר העיף מבט קצר לכיוון שלנו , ו... המשיך לנסוע! הגוי מתעצבן. הוא מתקשר שוב למשטרה ודורש שישלחו ניידת. שוב אני מתפלל ומבקש מהקב"ה שהשוטרים לא יבחינו במה שקורה כאן ולא יתערבו. ושוב, מכונית משטרה מתקרבת לעברנו, השוטר מציץ בנו, ו... מסתלק" ! שלוש פעמים התרחש התהליך הזה – הגוי מזמין ניידת , אני מתפלל, וגם מזכיר את הזהירות מדיבור בתפילה , הניידת מגיעה סמוך אלינו, ובגלל סיבות עלומות מסתלקת. הגוי ראה שאין לו ברירה והחליט שנסתדר בינינו" .

תוך כדי דיבור אנחנו רואים ניידת משטרה מתקרבת. אני שוב מתפלל. הפעם נראה שהכוונות של השוטרים רציניות. הם מתקדמים לעברנו. ופתאום אנחנו שומעים במכשיר הקשר שלהם הודעה דחופה, שאירעה תאונה מחרידה ברחוב הסמוך ושני אנשים נהרגו בה. השוטרים שוכחים אותנו לחלוטין ויוצאים במהירות לכיוון האירוע" . סבלנותו של הגוי כבר פקעה לחלוטין. האמת היא שגם אני לא יכולתי להבין את האירועים הללו ע"פ דרך הטבע . הבן-אדם התקשר למוקד המשטרה שוב ושוב, הסביר , התחנן, צעק ונזף, אבל כל המילים שלו כאילו התאדו ... לא היתה להן שום השפעה. אני שמרתי על מילותי, שלא תצאנה מפי בבית הכנסת, וכמין מידה כנגד מידה היתה לי שמירה מופלאה ממילותיו של אותו גוי!

הפורע חוק (הרב שבתי סלבטיצקי)

האדמו"ר מבאבוב - ר' שלמה הלברשטאם, איבד בשואה את כל משפחתו מלבד את בנו נפתלי, שהיה בארץ ישראל , ולאחר השואה - בשנת תש"ו (1946) בא כפליט לארצות הברית. הוא השתכן בדירה ב'איסט סייד' והתפלל בבית כנסת של האדמו"ר מסאסוב (כאשר לו עצמו, לא הייתה באותה עת עדת חסידים בארצות הברית .) על אף שלכאורה הוא הגיע אל המנוחה ואל הנחלה, רוחו של האדמו"ר מבאבוב לא שקטה בזוכרו את מאות אלפי היהודים שעודם באירופה, ואינם מקבלים אשרת כניסה לארצות הברית . הוא בער !

הפליטים נותרו מאחור באירופה החרבה, ללא בתים, ללא בגדים וללא אוכל. למה לא מביאים אותם הנה "?! התייסר. חוקי ההגירה היו נוקשים ביותר , זאת במטרה לשלול ממאות אלפי פליטים לצבא על חופי ארצות הברית ו'להציף אותה' בפליטי מלחמה המגיעים לרוב ללא מקור פרנסה ומהווים 'נטל' על הכלכלה והחברה. יושב ראש ועדת החוץ וההגירה היה הסנטור היהודי סול בלום שהיה ידוע בהיצמדותו המוחלטת לחוק על סעיפיו ותת סעיפיו, דבר שמנע למעשה את כניסתם של הפליטים . הגיעו הדברים לידי

כך, שכשחבר קונגרס בשם ברגסון עשה תעמולה למען הבאת פליטי המלחמה לארצות הברית, מיהר סול בלום להכריז כנגדו מלחמה.

הרבי מבאבוב הבין שסול בלום הוא אבן נגף מרכזית בכל הקשור למאמצים להבאת יהודי אירופה לארצות הברית, וגמר אומר לפגשו ולנסות לרככו ולהשפיע עליו לקבל את הפליטים היהודים מהמלחמה הנוראה. לאחר בירור שערך, נודע לו שסול בלום מתעתד להגיע מווישינגטון לסוף-שבוע בניו יורק. הוא חשב שזו תהיה שעת כושר לפגישה, אך מהר מאוד הובהר לו שהדבר בלתי אפשרי וכי "סול בלום נפגש רק במשרדו". משכך, ביקש הרבי מבאבוב שיקבעו לו פגישה במשרדו שבווישינגטון ותיכף נקבעה לו פגישה, אלא שמועד הפגישה היה חצי שנה מאוחר יותר בשעה תשע בבוקר, לחמש דקות בלבד!

יום לפני מועד הפגישה הגיע הרבי מבאבוב לווישינגטון, נכנס לבית כנסת מקומי וישן על אחד הספסלים. עם בוקר הזדרז והגיע למשרדו של סול בלום זמן ניכר לפני תשע – מועד הפגישה. המזכירה שאלה לזהותו והוא השיב ששמו הוא שלמה הלברשטאם, הגיע לארצות הברית מפולין ונקבעה לו פגישה לשעה תשע. הוא יושב בחדר ההמתנה, עוברת לה שעה, עוברת שעתיים, בינתיים אנשים נכנסים ויוצאים ללא הפוגה ואילו הוא ... יושב וממתין. הופעתם של האנשים סביב הייתה אמריקנית טיפוסית ואילו הוא ישב שם מעוטר בזקן, בגדיו פשוטים וניכר היה שמביטים עליו כאל 'שנורר', דבר שמן הסתם לא סייע לתורו להתקדם ...

בשעה אחת עשרה, שעתיים לאחר המועד המקורי, סוף סוף קראה המזכירה בשמו ובישרה לו שהוא יכול להיכנס, תוך שהזכירה שהפגישה מוגבלת לחמש דקות. כשנכנס, סול בלום ישב על כסאו המרופד, טיפל בניירת, חתם על מסמכים שונים וכלל לא הרים את עיניו לראות את זהות הנכנס. לאחר זמן מה הרים סול בלום סוף - סוף את ראשו ושאל לקונית: "מי אתה?" הרבי מבאבוב שהבין שהזמן הקצר דוחק, לא השיב באופן הסטנדרטי שבוודאי לא היה עושה על סול בלום רושם ורק היה מסיים את הזמן הקצר ממילא שהוקצה לפגישה, ובחר להציג עצמו באופן 'פרובוקטיבי': "אני אדם פורע חוק!" "מה כוונתך?", שאל סול בלום כשגבותיו מורמות בסקרנות ובתמיהה, והרבי מבאבוב הסביר: "אני מגיע ממקום בו היהודים הובלו לאושוויץ ונלקחו לתאי הגזים... החוק אסר עליי לברוח ולהסתתר ביערות! החוק אסר עליי לעזור לאחרים להינצל! אדרבה, על פי החוק הייתי חייב להלשין על 'יהודים סוררים' שניסו לחמוק משילוחם למחנות ההשמדה. ולמעשה, עברתי על כל החוקים! הסתתרת, ברחתי ואף עזרתי לאחרים להימלט מאימת הנאצים, והנה אני כאן. ועתה, אני מפציר בך שתצטרף אליי. יש בארצות הברית חוק אכזר המונע מפליטים יהודים שעברו את כל תלאות השואה להגיע הנה, ובעצם גוזר עליהם סבל נוסף. החוק הזה עלול להביא למותם מקור ומרעב. הם במצב קטסטרופלי. אני רוצה שתצטרף אליי ונפר יחד את החוק!"

פרצתי בבכי, תיאר האדמו"ר מבאבוב מאוחר יותר את שהיה, וכשפקחתי את עיניי ראיתי שגם עיניו של סול בלום התלחלו מדמעות. קמתי והושטתי אליו את ידי והוא נתן לי את ידו בחזרה. סוף דבר, סול בלום זייף מסמכים ודאג להבאתם ה'בלתי לגאלית' של עשרות אלפי יהודים ששיקמו את חייהם ופתחו בפרק חדש.

ראו מה כוחו של היחיד להשפיע ולשנות. ניסיונו של האדמו"ר מבאבוב לרכך את סול בלום ה'מרובע' והנצמד לחוק ככתבו וכלשונו, נראה היה חסר סיכוי. לא היו מהלכים בווינגטון, הוא בקושי ידע את השפה האנגלית, הפגישה הייתה קצרצרה והנתונים כולם היו לרעתו. ובכל זאת, כשיהודי, ובטח יהודי כמו האדמו"ר מבאבוב, מבקש לעשות טוב ולהיות לעזר וישועה לאחיו – הקב"ה אתו. ועם הקב"ה, הכל אפשרי!

התה הרותח

אל מעונו של כ"ק האדמו"ר רבי משולם פייש מטאהש זצ"ל, בקרית טאהש שבקנדה, נכנס יהודי וגולל רשימה של צרות רבות שנפלו בחלקו. כשסיים היהודי את דבריו, להם הקשיב הרבי בכאב רב, ביקש ממנו הרבי לספר שוב את כל הטרגדיות.

על שולחנו של הרבי עמד באותה שעה כוס מלאה תה רותח. ולאחר שהיהודי סיים לספר את הצרה הראשונה, נטל הרבי את הכוס בידו ו... שפך כמה טיפות תה רותחות על אצבעות היהודי, המשתומם עד עמקי נפשו. אך היהודי הבליג בדממה על שפיכת התה. הוא שיער שכנראה יש לצדיק כוונות נשגבות בשפיכת התה, מי יודע איזה גזירות קשות הוא קורע במעשה זה.

המשיך היהודי לספר שם את הצרה השנייה, וגם הפעם שפך כמה טיפות רותחות על ידיו של היהודי, וגם הפעם לא הגיב הלה מאומה, הוא הניח שיש לרבי כוונות טמירות ונעלמות והוא מתכוון רק לטובתו. כך חזרו הדברים על עצמם, גם בצרה השלישית והרביעית. אחרי כל סיפור - שופך הרבי טיפות תה חמות על ידו.

עם סיום מסכת הצרות פנה אליו הרבי בשאלה: אמור לי ר' יהודי! האם שמת לב שאני שופך עליך תה חם? "ודאי שהרגשתי", ענה היהודי. אם כן, מדוע לא הגבת מאומה?! – התפלא הרבי. "שיערתני בלבי" - ענה היהודי - "שיש לרבי סיבות נעלמות במעשה זה, ומה לי להתרעם?!"

נשא הרבי מטאהש את עיניו ואמר בתוכחת נועם מעודדת: "ישמעו אוזניך מה ששפתותיך מדברות! כאשר אני שופך עליך טיפות רותחות, אתה מאמין בלב שלם שאני מתכוון לטובתך ויש לי בזה כוונות נשגבות, ואילו כאשר בורא עולם שופך עליך שפיכות רותחות, תלאות ומצוקות שונות, מדוע לא תאמין שהוא מתכוון רק לטובתך!

מזגן כנגד מזגן (גל' השגחה פרטית)

מספר ישראל אלישיב מאופקים בעדות רישית:

חודש אלול העבר, וכולנו רוצים להוסיף זכויות. עומדים לפני יום הדין, ויודעים שהדברים הקטנים והגדולים עומדים להיחתך בראש השנה. אצלנו בבית המדרש אוספים כסף למזגנים. מזגן הוא הרבה יותר ממזגן: מיזוג איכותי פירושו גם לימוד איכותי, ותפילה שבה אפשר לכוון כיאות, בלי מטרידים כמו חום וזיעה. למזגן בית מדרש זה להכין כלים לכל השפע הרוחני השופע שם, וגם אני רציתי לקחת חלק. כמה? לפני זמן קצר, עדיין לא ידעתי. זה בהחלט העסיק אותי, ותהיתי באשר לגובה הסכום שאתרום.

רק לפני חודשיים למדנו בדף היומי את המעשה הידוע ברבן יוחנן בן זכאי, שיעץ לקרוביו לתת סכומים גדולים לצדקה, ובסוף השנה הם ניצלו מגזירת המלך, שדרש קנס בסכום עתק, ושילמו רק שישה דינרים. או אז סיפר להם רבן יוחנן, כי בליל ראש השנה הוא חלם שנגזר עליהם לאבד את אותו סכום שהמלך דרש מהם, ולכן הוא ביקש לזכות אותם בצדקה לשמה. חשבתי: אנחנו קרובים כל כך לראש השנה, וכדאי לתת כבר עכשיו סכום יפה למזגנים, שיהיה על חשבון ההוצאות שתיגזרנה עלינו.

עדיין לא דיברתי על כך בבית, לא תרמתי ולא הגעתי לכלל מסקנה, אבל הקב"ה ברחמי סידר לי מהלך מדהים. בליל שבת נכבה המזגן בשעה שנקצבה לו לפי השעון שבת, אבל בבוקרה של שבת קודש הוא לא נדלק, והמשיך לישון.

חשבתי שזה משהו חד פעמי, שקשור לפעילותו הכושלת של השעון שבת. לא חשבתי שהמזגן עצמו יצא לחופשה, אבל במוצאי שבת, כאשר ניתקתי את השעון ולחצתי על הלחצן המורה למזגן להידלק, הוא לא הגיב. התקשרתי למביני עניין, וכולם אמרו שנראה שמשוהו בכרטיס ההפעלה של המזגן התקלקל באופן בלתי הפיך.

בשלב הבא הזמנתי אנשי מקצוע, וכולם פסקו את אותו פסק: צריך להחליף את הכרטיס האלקטרוני, וזה עולה כשמונה מאות שקלים חדשים. סוף סוף קלטתי שאין זה מקרה: יש פה מסר משמיים. הן עושים כעת מגבית למזגנים בבית הכנסת, וכבר גמרתי בליבי לתרום, רק שעוד לא החלטתי כמה. אז הנה, משמיים מזרזים אותי לתרום את חלקי. מיד התקשרתי לגבאי בית המדרש, ואמרתי לו: "אני תורם מזגן! לא חלק של מזגן, אלא פשוט מזגן."

מהמשך כבר לא הופתעתי. התקשרתי לטכנאי נוסף, והוא שאל אותי, "ניסית לפתוח את המזגן?" "כן". - "אז אתה רואה שמה", הוא מסביר לי בדיוק איפה עליי להניח את האצבע, "תלחץ לחיצה ארוכה." אני לוחץ ממושכות, והפלא מתרחש לנגד עיניי: המזגן חוזר לפעולה כאילו כלום לא קרה. בשבת שלאחר מכן אנו מתענגים על אוויר נעים וממוזג, ויודעים כי זכינו להבין את הרמז שה' שלח לנו, מזגן כנגד מזגן.